

تاک

کودک و سوگ در کرونا

آمنه ولی‌جانی
پژوهشگر مؤسسه مطالعات کودکی و مدرس

● شیوع و گسترش سریع کرونا در دنیا باعث شد خانواده‌های زیادی با مرگ ناگهانی عزیزانشان مواجه شوند. با افزایش تعداد فوت‌شدگان به علت ویروس کووید۱۹، تعداد زیادی از کودکان، پدران، مادران یا یکی از اقوام نزدیک خود را از دست دادند. همان‌طور که سازگاری با مرگ عزیز برای بزرگسالان دردناک است، نحوه واکنش به درد، فقدان و سوگواری برای کودک داغ‌دیده نیز دشوار است.

برای اینکه به کودکی که با فقدان عزیزى مواجهه شده است کمک کنیم، باید به چند نکته توجه داشته باشیم. اولین قدم همراهی بزرگسال با کودک است که او وظیفه‌ای به‌عنوان حامی داشته باشد و مراقبت روانی و جسمی تمام‌وقت از کودک را بر عهده بگیرد. حامی‌می‌تواند مادر،بزرگ، پدربزرگ، خاله، عمه یا دوستی که ارتباط عاطفی مناسب و نزدیکی با کودک دارد، باشد. باید شرایطی فراهم شود که کودک بتواند با بقیه افراد خانواده در محیطی امن در ارتباط بوده تا احساساتش را با آنها در میان بگذارد. اگر کودک در این دوران بی‌تابی و گریه شدید می‌کرد، مانع نشوید و با گفتن جملاتی مثل «چقدر گریه می‌کنی، چشم‌هات آذیت می‌شن» یا «مرد که گریه نمی‌کنه»، تلاش برای آرام‌کردن و سوگواری او را متوقف نکنیم.

با او همدردی کنید و با گفتن جملاتی مانند «می‌دونم که خیلی دلت برای مامان‌بزرگ تنگ شده و چقدر ناراحتی» و… او را همراهی کنید. برای آگاه‌کردن کودک از فقدان، بهتر است از جملات ساده و متناسب با سن کودک استفاده کنید. به خودت‌ان مسلط باشید و از مفاهیم انتزاعی مانند اینکه «به سفر رفته و هرگز برنمی‌گرده» پرهیز کنید. می‌توان از روش‌های غیرمستقیم به کودک در ابراز ناراحتی‌اش کمک کرد. از او بخواهید با کشیدن نقاشی، احساساتش را بروز دهد. اگر کودک توانایی نوشتن داشت، می‌توانید از او بخواهید نامه‌ای به فرد از‌دست‌رفته بنویسد و در آن احساساتش را نشان دهد.

صحبت با مشاور کودک در این دوره می‌تواند به بهبود شرایط کودک کمک کند.

در صورت طول‌کشیدن علانم سوگ، پرخاشگری کودک و آسیب‌رساندن به خود ازجمله نکاتی است که باید با مشاور مطرح شود و در پیگیری درمان برای سلامت روان کودک اهمیت ویژه‌ای دارد.

در نظر داشته باشید که کودکان با هم تفاوت دارند و هر کودک از روشی مختلف برای ابراز سوگ استفاده می‌کند.

پس تلاش نکنید کودک از یک الگوی واحد پیروی کند؛ بلکه باید تفاوت‌های فردی کودکان را پذیرا باشید. توجه به این نکته مهم است که سازگاری با فقدان، فرایندی زمان‌بر است و با سن، توانمندی شناختی و کلامی کودک و ارتباط عاطفی کودک با متوفی رابطه دارد.

در طول این زمان با همراهی و همدردی، محیطی مناسب را برای گذراندن کودک از مراحل سوگ فراهم کنید.

حسین ثقفی*

حدود سال ۱۹۱۸ بود که غرب کوشید تا تحولات دامنه‌داری در شیوه‌های یاددهی-یادگیری انجام دهد. نگاه علمی غرب به تدریس و فراگیری موجب شد تا با سرعتی شگفت، قلم آموزش را فتح و مدرسه را به مهم‌ترین کانون تعلیم‌وتربیت تبدیل کند و جایگاه معلم را تا سرحدات بالاترین مقام سیاسی کشور خود بالا ببرد و این‌گونه شد که به قول افلاطون از علم به قدرت دست یافتند. در ایران، آموزش‌وپرورش تقریباً بعد از یک قرن از خواب خمودگی و تکرار بیدار شد و بر این امر همت گماشت تا همان شیوه‌های یادگیری-یاددهی را در قالبی نوین به خورد معلمان و دانش‌آموزان بدهد؛ غافل از اینکه روش‌های جدید تدریس نیازمند زمینه‌های متنوعی است که ما در زیر به آنها اشاره می‌کنیم:

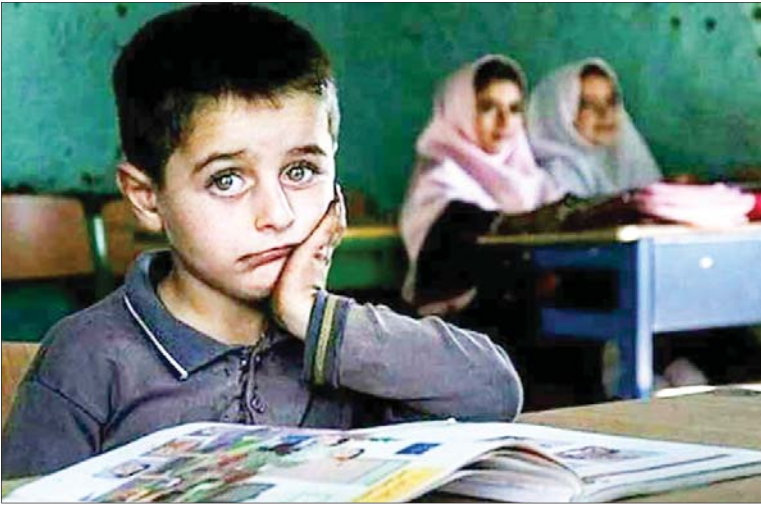
۱- معمولاً در تنوع روش‌های تدریس، دست معلم برای محتوا باید گشاده باشد و ملزم نباشد در یک سیر عمودی حرکت کند. حال آنکه در ایران، تمرکزگرایی در محتوای درسی تا حد زیادی قدرت مانور و خلاقیت را از معلم می‌گیرد و او را مجبور می‌کند که تحت روش‌هایی محدود و البته خشک به تدریس بپردازد.

۲- به‌کارگیری روش‌های گوناگون در آموزش نیازمند مواد خاصی است تا با بهره‌بردن از آن، معلم بتواند هوش بصری دانش‌آموزان را تحریک کند و مطالب خود را با جذابیت و سرعت به ذهن فراگیر منتقل کند.

متأسفانه، نیرداختن وزارت آموزش‌وپرورش به تخصیص سرانه مناسب به مدارس عادی (به ازای هر فرد حدود دو هزار تومان) باعث شده است که هرساله، دست مدیران مدارس برای تأمین هزینه‌ها در جیب اولیا فرو برود و حاصل این امر قفط

تخته سفید

کیفیت آموزشی؛ از شعار تا واقعیت

رتق‌وتقق مسائل عمرانی آموزشگاه‌ها بوده است و کفایت تهیه ملزومات آموزشی را نکرده است؛ بنابراین مدارس غالباً با کمبود مواد آموزشی مواجه‌اند و ابزار معلم در تدریس، تخته، گچ و ماژیک وایت‌بورد و شاید کره جغرافیا و چند نقشه باشد!

۳- در برخی مدارس با لاطیف‌الحیل از ناحیه کمک اولیا و خیرین، مواد آموزشی مبتنی بر فناوری جدید مانند تخته هوشمند، دیتابروژکتور، رایانه و کارگاه کامپیوتر فراهم شده است؛ اما آموزش‌وپرورش طرحی برای آشنایی معلمان با این سخت‌افزارها و نرم‌افزارهای وابسته طراحی نکرده

است و در بیشتر مدارس این امکانات خاک‌وغبار به خود می‌بینند؛ به‌نحوی‌که نه‌فقط از آنها استفاده نمی‌شود؛ بلکه هزینه نگهداری را بر مجموعه هزینه‌های مدرسه وارد می‌کنند و در پاره‌ای موارد شواقی هستند برای مدیران در زمان ثبت‌نام که سطح آموزشی مدرسه خود را از دیگر مدارس برتر جلوه دهند و به این وسیله بتوانند کمک‌های بیشتری از اولیا دریافت کنند!

۴- سیاست ریاضت اقتصادی وزارت مربوطه و

تعامل فراهم کرد و در همان‌جا آزمون‌های آنلاین برای تکمیل فرایند آموزش برگزار شد.

عباسپور با اشاره به فداکاری معلم‌های مدرسه‌اش در ایام اسفند و فروردین می‌گوید: در تمام این روزها، همکاران می‌آمدند و در کلاس‌های خود فیلم تهیه می‌کردند تا دانش‌آموز احساس درون‌کلاس‌بودن را داشته باشد. باید بگویم معلمان ما تلاش شایانه‌روزی داشتند و انصافاً سسگ‌تمام گذاشتند. زمان‌هایی بود که من ساعت دوونیم شب پاسخ اولیا را می‌دادم و شبانه‌روزی در خدمت اولیا بودیم تا نگران درس دانش‌آموزهایشان نباشند. این شرایط تهدیدها را به فرصت تبدیل کرد؛ چون معلمان ما وارد فضای مجازی شده و با بسیاری از تکنولوژی‌ها آشنا شدند. پیش از این معلم‌ها ممکن بود کمتر با فضای مجازی سروکار داشته باشند و اطلاعات کمتری داشتند؛ اما اکنون معلم‌های ما به‌راحتی آزمون آنلاین می‌گیرند و فرم آزمون‌ساز تهیه می‌کنند و این اتفاق مبارکی است. اگر سال دیگر کرونا نباشد، به نظرم تحول خوبی در روش تدریس معلم‌ها اتفاق افتاده و این مدت شبیه همان آموزش ضمن خدمتی بود که معلم‌ها در ساعت‌های محدود آموزش می‌دیدند؛ اما در قالب یک تجربه عملی بود. حسن دیگری که این نوع تدریس ایجاد کرد، تعامل نزدیک اولیا با مدرسه بود. اولیا به‌راحتی در فضای مجازی مشکلات خود را با من مطرح می‌کردند و باید بگویم کرونا باعث شد اولیا با مدرسه آشتی کنند.

به‌ویژه در بعد مالی، باعث شده است که در قوانین مختلف امور اداری و استخدامی و برنامه‌های اقتصادی، از شیوه جبر و خست استفاده کند و همیشه معلم را در تنگناهای سخت معیشتی رها کند که همین موضوع و دغدغه‌های روزمره زندگی تا حد زیادی، فیتله خلاقیت معلم در آموزش را پایین می‌کشد و این موضوع دل‌زدگی دانش‌آموزان و افتادن آنان به انواع آسیب‌های اجتماعی را در پی دارد.

۷-مدارس ایران از نظر فعالیت‌های آموزشی و پرورشی، بی‌جان هستند. فعالیت‌های تکراری در مدارس بلای روح و روان دانش‌آموزان شده است و آنان را تبدیل به ربات‌هایی کرده است که در ساعت معینی شروع به کار مشخصی می‌کنند و در ساعت معینی هم این‌کار به اتمام می‌رسد. آموزش در مدارس ما، در حصار کلاس درس محبوس شده است و به دلایل مختلف قانونی و نبود چاره‌اندیشی برای آن، معلم نمی‌تواند از فضاهای دیگر مانند پارک، موزه، کتابخانه، مراکز علمی، آزمایشگاه‌های مدرن و… برای آموزش بهره ببرد. با این تفصیلات، فعلاً نمی‌توان در مدارس، سخن از کیفیت آموزشی به میان آورد و اگر چنین کاری انجام شود، در حد چند جلسه نافرجام باقی خواهد ماند و نخواهد توانست به هدف مدنظر منتهی شود. بنابراین باید دولت، مجلس و وزارت متبوع برای رهایی از مشکلات فوق به چاره‌اندیشی بپردازند و به این حقیقت دست یابند که سرمایه‌گذاری برای آموزش‌وپرورش هدررفت منابع نیست؛ بلکه زمینه‌سازی برای قدرت‌یابی کشور در عرصه‌های مختلف سیاسی، فرهنگی و اقتصادی در کوتاه‌مدت است؛ زیرا اگر چنین نشود، با این مشکلات و بوییدن بر روش‌های سقراطی در تدریس، فاصله دانش‌آموز با مهم‌ترین کانون تعلیمی و تربیتی یعنی مدرسه به‌شدت بیشتر خواهد شد و این نهاد ارزشمند اجتماعی را تا حد دستگاهی مدرک‌ساز تنزل خواهد داد.

«**منتخب خراسان رضوی در شورای عالی آموزش‌وپرورش**

نگاه

قتل‌های ناموسی و مسئولیت یک آموزش‌وپرورش مسئله‌محور

کام‌ل حسینی معلم

● بر اساس گزارش روزنامه اعتماد یکی از مسئولان اداره کل آموزش‌وپرورش گیلان چنین گفت: «منطقه حویق (منطقه زندگی رومینا) سه‌میش از مشاوران و معاونان پرورشی بسیار ناچیز است. صرفاً دو مشاور در منطقه فعال هستند؛ یک مشاور مرد و یک مشاور زن. اسال در مجموع بیش از شش‌هزار و ۲۰۰ دانش‌آموز دارد که از این تعداد بیش از دوهزار و ۹۰۰ نفر دختر هستند که یک مشاور دارند». در واقع، پس از قتل‌های «ناموسی» گاهی انگشت اشاره تقصیرها به سمت آموزش‌وپرورش هم نشانه می‌رود. اما تا چه اندازه آموزش‌وپرورش می‌تواند در کاهش این‌گونه آسیب‌ها نقش خود را ایفا کند؟

بدیهی است که بخشی از کارکرد عینی آموزش‌وپرورش در کتب درسی، فعالیت معلمان، مشاوران و… با هدف آموزش و ارتقای رفتار اجتماعی، اخلاقی و هوش عاطفی به برابر آسیب‌های احتمالی سنین نوجوانی باید جلوه‌گر شود. اجازه دهید از چشم‌انداز مشرف بر رخدادهای واقعی و عینی قتل‌های ناموسی دنیای امروز بنگریم. مثلاً شرارت قتل، بر سه ضلع استوار است یعنی دختر، پسر و در نهایت خانواده طرفین به‌ویژه دختر. از همین رو باید به اصلاح هر سه محور توجه کرد. اولیای دانش‌آموزان امروزی در گذشته باید در نهاد آموزش‌وپرورش از لحاظ فکری و عاطفی چنان آماده شده باشند تا بتوانند در آینده از گرفتاری فرزند نوجوانشان در تور عشق در حد توان جلوگیری کنند و در صورت گرفتاری فرزندشان بدون هرگونه شتاب‌زدگی، از راه بالابردن آستانه تحمل و تدبیرهای دوراندیشانه از بروز قتل جلوگیری به عمل آورند و آسیب پیش‌آمده را به کمینه برسانند. در زمان حال از طرفی دیگر همین دانش‌آموزان امروزی چه پسران و دختران گرفتار در دام عشق چنان یاد بگیرند و کمک شوند که برابر وسوسه «عشق» به یک گزینش عقلانی و اخلاقی دست بزنند و اجازه ندهند معضل عشق وارد فاز قتل و جنایت شود.

بخشی از آموزه‌ها و عملکردهای یک سیستم آموزشی و پرورشی معطوف به همین شیوه از جامعه‌پذیری دختران و پسران دانش‌آموز امروزی است که در آینده ممکن است؛ زیرا دوباره خود نیز به‌عنوان یکی از والدین احتمالاً با چنین معضل‌های رویه‌رو می‌شوند؛ درست زمانی که باید تصمیم‌های درست را اتخاذ کنند. اما یادآوری دو نکته را لازم می‌دانم: اینکه اقدامات آگاهی‌بخشی اگرچه در مدارس تا حدودی دیده می‌شود اما هنوز حالتی نسبتاً کارشناسانه و منظم به خود نگرفته است. دومین نکته این است که در فرایند آگاهی‌بخشی توسط آموزش‌وپرورش باید به دانش و تجربه اورژانس‌های اجتماعی و انجمن‌های مددکاری توجه بیشتری شود. کوتاه‌سخن نگارنده این است که نقش آموزش‌وپرورش ایجاد چنین روحیه و اخلاقی در هر سه ضلع این مثلث به‌طور مستقیم و غیرمستقیم انجام می‌شود و مهم‌تر آنکه با توجه به گذار جامعه ما از سنتی به مدرنیته، هرچند ظاهری، نیازمند زمانی طولانی است و نه یک روز و هفته و ماه، بلکه سال‌ها زمان می‌برد تا اینکه یک سیستم آموزش‌وپرورش تأثیر خود را در این میان نشان دهد.

۳	۲			
	۱	۴	۶	۸
		۳	۹	
۳		۱	۸	
	۹	۵	۷	۱
		۳	۴	۹
		۸	۲	۴
	۱	۳	۴	۵
			۳	۵

۵	۲	۷		۸
۳	۲	۸		۷
		۱		۴
	۵			۲
۹		۵		
	۴	۶	۸	۱
	۱	۳	۳	۸
۵	۸	۷		۳

سودوکو سخت ۲۶۸۱

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۲۶۸۱

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

حل سودوکو سخت	حل سودوکو سخت
۷ ۸ ۳ ۴ ۶ ۵ ۷ ۱ ۹	۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱
۵ ۷ ۹ ۱ ۸ ۳ ۶ ۲ ۴	۴ ۱ ۵ ۷ ۳ ۶ ۸ ۲ ۹
۶ ۱ ۲ ۷ ۹ ۵ ۸ ۳ ۴	۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶
۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶	۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱
۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱	۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷
۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷	۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲
۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲	۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵
۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱	۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱
۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱	۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱
۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶	۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶
۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱	۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱
۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷	۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷
۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲	۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲
۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵	۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵
۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱	۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱
۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱	۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱
۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶	۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶
۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱	۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱
۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷	۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷
۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲	۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲
۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵	۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵
۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱	۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱
۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱	۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱
۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶	۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶
۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱	۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱
۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷	۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷
۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲	۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲
۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵	۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵
۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱	۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱
۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱	۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱
۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶	۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶
۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱	۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱
۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷	۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷
۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲	۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲
۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵	۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵
۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱	۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱
۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱	۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱
۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶	۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶
۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱	۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱
۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷	۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷
۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲	۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲
۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵	۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵
۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱	۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱
۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱	۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱
۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶	۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶
۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱	۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱
۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷	۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷
۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲	۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲
۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵	۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵
۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱	۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱
۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱	۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱
۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶	۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶
۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱	۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱
۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷	۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷
۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲	۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲
۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵	۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵
۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱	۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱
۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱	۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱
۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶	۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶
۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱	۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱
۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷	۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷
۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲	۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲
۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵	۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵
۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱	۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱
۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱	۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱
۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶	۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶
۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱	۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱
۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷	۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷
۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲	۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲
۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵	۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵
۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱	۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱
۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱	۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱
۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶	۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶
۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱	۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱
۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷	۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷
۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲	۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲
۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵	۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵
۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱	۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱
۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱	۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱
۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶	۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶
۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱	۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱
۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷	۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷
۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲	۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲
۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵	۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵
۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱	۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱
۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱	۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱
۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶	۸ ۲ ۵ ۷ ۱ ۴ ۹ ۳ ۶
۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱	۱ ۲ ۶ ۳ ۵ ۸ ۴ ۷ ۱
۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷	۴ ۹ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷
۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲	۷ ۵ ۸ ۶ ۴ ۱ ۳ ۹ ۲
۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵	۳ ۶ ۲ ۸ ۹ ۷ ۱ ۴ ۵
۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱	۲ ۳ ۷ ۱ ۸ ۴ ۶ ۵ ۹ ۱
۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱	۴ ۱ ۵ ۳ ۲ ۸ ۶ ۷ ۱
۸ ۲ ۵ ۷	